

Habilitetur

Oddagrein

Ikki kann tað sigast at vera stórtíðindi, ið koma úr Løgmannsskrivstovuni í hesum døgum. Ein av minnu kommununum í landinum, Nólsoyar Kommuna, fekk eina ábreiðslu frá lógmannsskrivstovuni, tí mannagongdir og tíðarfreistir ikki vóru fylgdar út í odd og egg. Harafturat væntaði ein góðkenning frá figgjarmálastýrinum.

Ein kann spyrja, hvat endamálið við slíkum er. Fyri ein úttanfyristandandi kundi tað sæð út sum "skipanin" við kærni, ið svarað var uppá, sá eitt høvi til alment at staðfesta sín autoritet yvir eina av minnu kommununum í landinum. Miðfyrisingin fekk eitt høvi at vísa hvussu greiðar reglur, hon hevur at ganga eftir. Sambært lógmannsskrivstovuni var ein starvsetan framd av einum bygdarráði, har ein svágur tann setta atkvøddi á bygdarráðsfundi. Uttan at taka støðu til hettar einstaka málið, so mátti lógmannsskrivstovan havt onnur meira týðningarmikil habilitetsmál á skránni. Vit hava eitt nú dømi um bygningar, ið landsstýrið leigar frá landsstýrismonnum ella konu teirra. Dømi er í miðfyrisingini, har familjulimir í einum stýri hava gjørt viðmerkingar til mál framd av øðrum stýri, har annar familjulimir situr í týðningarmikil starvi og tí hevur verið partur av máli. Sípað verður her til eina viðmerking frá Lónardeildini í Figgjarmálastýrinum móti útsagni frá fakfeløgum í samband við handfaringini hjá Vinnumálastýrinum í ætlaðu samanleggingini av Landsverkfrøðinginum og Strandferðsluni.

Løgmannsskrivstovan sum partur av miðfyrisingini hevur kannað annan part av miðfyrisingini í landsverksfrøðingsmálinum — aftur ein habilitetstrupulleiki.

Mannagongdir eru rættiliga áhugaverdar at tosa um. Hvussu ber tað til, at Vinnumálastýrið kann seta stjórar í almennum partafeløgum uttan tað so mikið sum verður sligið upp á ein neystavegg? Her kundi bæði Løgmannsskrivstovan og Vinnumálastýrið lært av Nólsoyar Kommununi — har fær um ikki annað onkur av almenninginum høvi at søkja. Eisini eru týðningarmikil deildarleiðarastovur í miðfyrisingini við ábyrgd av nógvum stovnum, ið ongantið eru lýst leys alment. Hvat nyttar tað at finnst at tíðarfreistum og mannagondum í smá kommunum, um toppurin í landinum verður mannaður uttan at fólk fáa høvi at søkja hesi stov? Hvussu kann tryggjast, at tey best skikkaðu sleppa framat, um almenn stjórarstov og deildarleiðarastov ikki verða lýst leys?

Sjálvandi skal ein kæra svarast, men teir høgu standarir, lógmannsskrivstovan krevur av kommunum, eiga fyrst og fremst at verða framdir í miðfyrisingini sum fyriddi fyri kommunur og onnur.

Ansast má eisini eftir, at man ikki drepur áráði í smærri kommununum við yvirbureaukratisering. Kommunalu umsitingarnar eru ikki nær-um tvífaldaðar tey seinastu 5 árinu sum miðfyrisingin. Ein lítil kommuna hevur hvorki tíð ella figgjartiliga orku til at niðursteta arbeidsbólkar hvørja ferð eitt mál skal fremjast. Føroyskar smá kommunur hava dugað væl at framst loysnir, ið tykjast at vera ein trupulleiki á størri plássum. Er okkurt, ið átti at verið gjørt óðrvisi, so krevst konstruktivur kritikur og góðar fyrirmyndir frá miðfyrisingini heldur enn ábreiðslur.

Sosialurin

Viðmerking:

Ný lýsir í

Hjá okkum, har sjálvstýrisljud bæði í móður- og faðiræt hava sett dóm á hugburð og tilveru alt frá oldarbyrjan, hevur tað verið ein vónrik tað, síðan nýggj landsstýrisamgonga setti sær ítöklig og munagóð stig á sjálvstýrisleið sum fremsta politiska setning og reidur meiriluti á Føroya Løgtingi samtykti at seta henda setning í verk. Spennandi var tað tí at seta seg við útvarpstíð, nú sjálvstýrisætlanin skuldi til viðgerðar á tingi. Soleiðis sum tað hevur ljóðað og verið at lesa í bløðunum, vóru útlitini ikki tey bestu til at kunna finna felags stev millum samgongu og andstöðu sum grundarlag undir ynskila breiða semju, nú farast skal niður á Christiansborg við uppskoti til nýggja skipan á frælsisleið fyri Føroyar.

Áhugavert var tað at fylgja við í hesum orðaleiki, har landsins kosnu kvinnur og menn við nýtum orðum bóru fram egnar og egna flokka hugsjónir fyri og móti fullveldisætlanini og har tað eftirfylgjandi vóru høvi til at gera viðmerkingar til tað framborna. Sum væntað var tað ikki sørt, at lögtingskvinnur og -menn høvdu lyndi til aftur at grava seg niður í skotgravir, og riðni vóru stundum so hvöss, at tað mátti tykjast, sum at hetta orðaskifti fór at verða til fánýtis - har var lítið útlit fyri tí samskiptisvilja, sum mundi vera aðalendamálið við hesari lögtingsviðgerð.

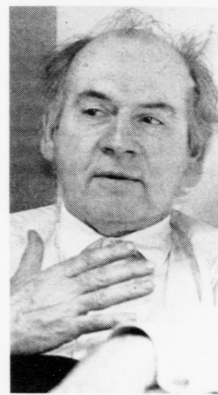
Men sum frá leið gjordist tónalagði sømiligari, og tá so formaður Javnaðarflokksins boðaði frá, at hann í einari komandi røðu fór at lata ljóð aftur til konstruktivt útspel frá samgongumonnunum, gjordist tað hugaligari hjá okkum, sum høvdu sett hesar dagar av til at kunna liva við í hesari lagnustund á tingi. Friggjadagurin tók við, har sum hósadagurin hevði slept. Onkur vekjandi vørur setti frískan dóm á; men nógvar varð mjarðar uppisaman og vónirnar vóru framvegis ikki tær bestu, tá ið farið varð um middag. Men so út á seinnapartin fór at lýsa í. Bergur P. Dam bar í sínari røðu fram hugsjónarligar tankar og lat upp fyri møguleikum burtur úr nagatgøðni, og tá ið so ein hamskiftur Jóannes Eidesgaard um hálvum sekstíðina vegna flokksleiðsluna kundi vátta, at Javnaðarflokkurin kundi fylgja samgonguni í so at siga øllum hennara ætlaðu stigum á sjálvstýrisleið, hevði tú ynskt, at lögtingsformaðurin, soleiðis sum hann hevði latið vita, at hann helst vildi, kundi skorðið viðgerðina niður til, at bert tey tóku orðið, sum sótu við fyrirkeiðum handriti. Men tíverri skundaðu samgongumenn sær aftur fram at mikrofoni eyðsýniliga meira fyri at

markera seg sjálvar heldur enn at gera viðmerkingar til ta positivu legu, sum orðaskiftið nú var komið í. Mær rann tá í huga sagan um, at Bjørnstjerne Bjørnson, tá ið norðmenn í 1905 í Stokkholmi tingaðust um loysing frá Svøríki, í tjóðskaparligum ovurhuga sendi norska samráðingarformanninum fjarrit við orðaljóðinum: »Ná gjelder det om å holde fast!« Svarið, hann fekk, var stutt og greitt: »Ná gjelder det om å holde kjæft!«

Slokti tá útvarpið, og tá tað seinni løtuliga varð tendrað aftur, hoyrdist, hvussu tað á serføroyskan hátt framhaldandi varð grindast uppsaman á tingi.

Tey flestu, sum hesar báðar dagarnar høvdu lurtið opið til tingsins røðarapall, munnu tó eftir viðgerðina sita eftir við kenslu av, at tað nú bert fram móti breiðari semju.

Tjóðveldisflokkurin hevur stungið út í kortið um skipaða kós fram móti fullum frælsi. Fólkaflokkurin kunnu vit siga tókk fyri semjusokjandi framferð í hesum fyrsta dystarumfari. Sjálvstýrisflokkurin kann bert froast um, at verulig stig nú verða tikin eftir upprunaliga aðalstevnumið flokksins um, at »føroyingar eiga at ganga fram í øllum lutum til tess at gerast sjálvbjargnir«. Miðflokkurin kunnu vit, sum skilst, takka fyri, at hetta tryggjandi orðaskifti kom í lag, og



Javnaðarflokkurin hevur nú høvi til at verða við í orðingini um nýggja sjálvstýrisleið fyri Føroyar, soleiðis sum eisini hann seinnu árinu hevur havt tað í sínum stevnuskildri. Sambandsflokkurin hevur altið havt eitt inniligt ynski um »at bevare den nuværende statsretlige stilling«; men eisini sambandsmenn eru komnir á glid, og illa er tað hugsandi, at teir nú munnu halda tað vera ráðiligt fyri flokkinn at seta seg uttan fyri alla ávirkan, nú so týðandi stig verða tikin um framtíðarstöðu Føroya.

Fult vald á og full ábyrgd av øllum okkara politisku viðurskiptum er málsetningurin nú. Full loysing verður so eitt annað stig at taka støðu til.

Ólavur Hátún

Sovið í tímanum

Løgtingsumboðini hjá Fólkaflokkinum í Norðoyggjum, Rúna Sivertsen og Jógvan við Keldu, sum bæði eru loysingarumboð í sitandi samgongu, oysa gor og gall úr sær, tí teirra eina landsstýrisumboð í heilsu-málum, nú hevur skorðið niður av figgarætlanini hjá Klaksvíkar Sjúkrahúsi.

Hetta er sjálvsagt ein stóða, sum harnar okkum oll her í Norðoyggjum.

Men bæði Rúna Sivertsen og Jógvan við Keldu eru við í hesi loysingarsamgongu,

og eru væl vitandi um, har hesin peningur kemur frá, sum nú verður saknaður á áðurnevndu figgarætlan. Tí áðrenn blokkurin kom, var hesin peningur oyramerkur til millum annað okkara sjúkrahús her í Klaksvík.

Men tykkara aðalmál er jú at minka og avtaka blokkini, tí sum tit sjálvi áður hava sagt, so er hann landskaðiligur.

Tað er gamalt sagt, at ein eigur at læra av gjordum mistøkum. Landsstýrismaðurin í heilsu-málum vil nú

læra tykkum, at raðfesting er neyðug. Men landsstýrismaðurin veit eisini, at tykkara aðalmál, saman við henni, er at minka og avtaka blokkini, og oll vita tit, at hetta fer at raka onkran.

Hesaferð fall harnar á Klaksvíkar Sjúkrahús, tí alt talar fyri, at tit, sum umboð fyri Norðoyggjar á lögtingi, hava sovið í tímanum. Úrslitið av hesum svøyni verður helst, at fleiri fara at missa sitt arbeiði.

Men tá tit hava fingið restina av blokkinum heilt

burtur, tá verða uppsøgnirnar meira ógvissligar, bæði á Klaksvíkar sjúkrahúsi, Suðuroyar sjúkrahúsi og á Landssjúkrahúsinum.

Tí skal tað vera mín áheitan á okkum norðoyingar, at vit vísa hesum loysingarpolitikki hjá bæði Rúnu Sivertsen og Jógvan við Keldu aftur, tá ið vit næstu ferð fáa høvið at koma til atkvøðupluttin.

Við sambandskvøðu.

Andras Miðskar,
Klaksvík

Tøkk frá Minus til Pluss

Takk fyri møguleikan at senda tilfar til tykkum um Frá Minus til Pluss - »Handan 99«, við vón um at tit seta tað í blað tykkara.

Nú er ein mánaður gingin síðani bóklingurin Frá Minus til Pluss bleiv borin út í Føroyum. Ó sigast má at móttøkan av bóklinginum hevur verið frá-

lík, og til signing fyri mong. Higar til hava uml. 30 fólk nýtt høvi at senda svarkortið, sum er altast í bóklinginum, innaftur fyri at fáa bóklingin »Tey fyrstu fetini« tilsendan. Tey flestu ynskja at fáa leiðbeining og hjálp fyri at koma víðari við Jesusi sum Harra í teirra lívi, og fyri at koma inn í eina

meinigheit. Gleðiligt er at hoyra vitnisburðar, um at við at lesa bóklingin fingur tey svar uppá spurningar tey hava gingið við, og sum bar frelsisvissu við sær. Um tað enn er onkur sum ikki hevur fingið bóklingin, »Handan 99« ber til at venda sær til postbóði við navn og adressu, og tey fáa hann tilsendan

skjótast tilber.

Vit í nevndini vilja nýta høvið at senda eina hjartans tokk til tykkum mongu kring landið sum trúfast hava stuðlað tiltakinum í bøn og figgjartiliga.

Vinarliga heilsan vegna
Minus til Pluss
Simin Hansen
formaður